

Pogovor delegatov za SIS s predstavniki SOB Domžale

Tema: družbeni dogovor o razporejanju dohodka, osebnih dohodkov in nekaterih drugih osebnih prejemkov ter gibanju, obsegu in sestavi skupne porabe v letu 1975

V soboto, 22. marca sta nas obiskala predstavnika Skupščine občine Domžale, in sicer tov. Zajčeva, šef gospodarsko finančne službe ter tov. Lončnar, šef davčne uprave.

Udeleženci pogovora so živahno razpravljali o prispevkih iz bruto OD in iz dohodka TOZD. Pri diskusiji, ki jo je sprožil tov. Slapšak, je postalo jasno, da ne gre le za 29,60 % prispevno stopnjo obremenitve bruto OD, temveč še za dodatne prispevke, ki bremenijo dohodek TOZD. TOZD prispevajo še v breme dohodka na osnovo bruto OD v višini 2,63 % prispevne stopnje, na osnovo dohodka TOZD 10,33 % in na osnovo poslovnega sklada TOZD 1,27 %.

Poleg prispevkov iz bruto osebnih dohodkov (29,60 %) je treba upoštevati še prispevke, in to:

1. za stanovanjsko graditev in izobraževanje delavcev:

— za stanovanjsko graditev vsaj 7 % od bruto OD;

— za izobraževanje delavcev vsaj 1,5 % od bruto OD, v čemer je vključen tudi prispevek za štipendiranje;

2. zbiranje sredstev za naložbe v dijaške in študentske domove po posebnem družbenem dogovoru in samoupravnem sporazumu;

3. za razvoj, izvajanje in financiranje otroškega varstva v občini Domžale vsaj 0,25 % od bruto OD. Ta sredstva se plačujejo iz sklada skupne porabe po posebnem sporazumu;

4. Sredstva za nepokrite obveznosti se zbirajo od TOZD po stopnji 1,24 % iz dohodka in so namenjena za izgradnjo otroško-varstvenih ustanov v Jaršah in Ihanu;

5. Sredstva za nepokrite naloge v izobraževanju se zbirajo po stopnji 1,77 % iz dohodkov TOZD in so namenjena za pokrivanje investicij po programu izgradnje šolske mreže v občini Domžale po posebnem sporazumu;

6. Sredstva za nepokrite naloge krajevnih skupnosti se zbirajo po

stopnji 1,77 % iz dohodka TOZD in se uporabljajo za pokrivanje investicijskih programov KS po posebnem sporazumu;

7. Sredstva za financiranje enot in služb teritorialne obrambe se zbirajo na osnovi sklenjenega posebnega sporazuma. Sredstva od TOZD se zbirajo v višini 3,5 % od sredstev skladov in amortizacije;

8. Sredstva za izgradnjo kolektorja in čistilnih naprav Kamnik—Domžale se zbirajo po posebnem sporazumu. Za sofinanciranje čistilnih naprav in kolektorja se predvideva 30.000 din.

Vsako nadaljnje povečanje prispevne stopnje ali drugih prispevkov za skupno porabo v domžalski občini se lahko krije iz sklada skupne porabe TOZD ali pa neposredno iz neto OD delavcev.

Tov. Lončnar je omenil tudi podatke, da bo domžalska občina letos prispevala ca. 700 starih milijonov za Kozjansko. Na vprašanje tov. Lipovška, kako da niso v tisku praktično nikjer omenjene Domžale v zvezi s pomočjo Kozjanskemu, čeprav je samo Induplati prispevala več šotorov in dvodnevni zaslužek delavcev, je tov. Lončnar odgovoril, da smo pač slabo povezani s tiskom in da zadnje čase pišejo o Domžalah le, kadar gre za kakšen spodrselaj v samoupravnem sporazumevanju in podobno.

Na sestanku je bilo postavljeno še vprašanje dvoizmenskega varstva otrok, ki postaja nujnost, saj je samo v Induplati preko 600 zaposlenih žensk, ki večinoma delajo v dveh izmenah. To bo tudi naše delegatsko vprašanje na prihodnjem zasedanju domžalske občinske skupščine.

Po sestanku sta tov. Zajčeva in tov. Lončnar izrazila zadovoljstvo nad potekom sestanka ter ga ocenila kot konstruktivnega in kot dobro obliko seznanjanja delegatov s problematiko, s katero se srečujejo v SIS in občinski skupščini. Izrazila sta tudi pripravljenost, da se še kdaj odzoveta vabilu na pogovor z delegati.

Tulij Budau

Skupno zasedanje DS DO, DS TOZD-Proizvodnja in DSSS z dne 1. in 2. aprila 1975

SPREMEMBA LETNEGA PLANA

— Z letnim planom smo v primerjavi z doseženim celotnim dohodkom v letu 1974 predvidevali povečanje te kategorije za 58%. Poleg povečanja prodajnih cen in velikih naročil za konfekcijo smo, tako količinsko kot vrednostno, glavno povečanje predvidevali z novo proizvodnjo Rustikal zaves, ki smo jih planirali v višini 350.000 m, kar je vrednostno predstavljalo 49 milijonov din oz. 16% celotne bruto prodajne vrednosti. V skladu z letnim planom bi morali v tem obdobju izdelati in na trgu realizirati 58.333 m Rustikal zaves, kar bi vrednostno predstavljalo 8 milijonov din. Dejansko smo izdelali samo 16.674 m in pri prodaji dosegli le 1,4 milijona din realizacije. Z letnim planom je bila namreč predvidena proizvodnja teh zaves v 4 izmenah z moško delovno silo, medtem ko smo v tem obdobju komaj zagotovili proizvodnjo v dveh izmenah in še to z znatnimi zastojji. Vzroki za zastoje so predvsem naslednji: pomanjkanje moške delovne sile, pomanjkanje materiala (uvoz) in preusmeritev na material domače proizvodnje ter pomanjkanje rezervnih delov.

Ker gre torej za znatno odstopanje od plana, je strokovni kolegij predlagal spremembo letnega plana, in sicer zmanjšanje planirane proizvodnje Rustikal zaves za 170.000 m in s tem bruto prodajne vrednosti za 23.800.000 din. Ta korektura plana je seveda potegnila za seboj spremembo vrste drugih kategorij, kar pa na tem mestu ne bomo obravnavali.

Spremembo letnega plana so obravnavali samoupravni centri v dneh 31. 3. in 1. 4. ter s 589 glasovi (torej z več kot 2/3 večino) spremembo sprejeli. DS TOZD-Proizvodnja je verificiral ta sklep.

VOLITVE — DS DO razpisuje volitve delegatov v DS DO, svet za medsebojna razmerja in Svet samoupravne delavske kontrole. Imenuje se volilna komisija:

Maks Šorn, predsednik
Zupan Brane, namestnik preds.
Ukmar Janko, član
Šimic Miro, namestnik
Knep Jože, član
Budau Tulij, namestnik

VOLITVE — DS TOZD-Proizvodnja razpisuje volitve delegatov v DS TOZD, Svet samoupravne delavske kontrole TOZD in svete organizacijskih enot. Imenuje se volilna komisija:

Franč Jeraj, predsednik
Andromako Dane, namestnik preds.

Rihtar Franc, tajnik
Perko Venceslav, namestnik taj.
Rogelj Anton, član
Per Jožica, namestnik
Komisija za sestavo volilnih imenikov:

Cesnik Ivica, predsednik
Radković Marija, nam. preds.
Petaci Lidija, član
Orel Francka, namestnik
Robavs Tončka, član
Stupica Marija, namestnik

VOLITVE — Svet delovne skupnosti Skupne službe razpisuje volitve v DSSS, Svet OE vzdrževanje in Svet OE Uprava.

Imenuje se volilna komisija:

Ukmār Janko, predsednik
Paš Ingo, namestnik predsednika
Šorn Maks, tajnik
Sršen Ivanka, namestnik taj.
Knep Jože, član
Vojska Ivanka, namestnik
Komisija za sestavo volilnih imenikov:

Habjan Vera, predsednik
Novosel Marinka, nam. preds.
Odar Malka, član
Maravič Vesna, namestnik
Blejc Danica, član
Dimc Zlata, namestnik

KANDIDIRANJE — Kandidiranje delegatov v vse samoupravne organe se izvede na kandidacijskih konferencah po samoupravnih centrih. Na teh konferencah se istočasno z javnim glasovanjem izvedejo tudi volitve predsednikov zborov TOZD ter vodij in namestnikov samoupravnih centrov.

DODATNE DELOVNE SOBOTE — DS TOZD-Proizvodnja in SDSSS sta sklenila, da se za delo na dodatno delovno soboto delavcem, katerih OD je vezan na R-D in R-D-Z, prizna udeležba pri OD v višini 4,3% obračunske osnove (ocena delovnega mesta × število ur × vrednost točke) v obravnavanem mesecu.

VERIFIKACIJA SPORAZUMOV — DS DO je verificiral tri samoupravne sporazume:

— Samoupravni sporazum o osnovah in merilih za razporejanje in za delitve sredstev za osebne dohodke,

— Samoupravni sporazum o ugotavljanju in delitvi celotnega dohodka in osebnih dohodkov,

— Spremembe in dopolnitve samoupravnega sporazuma o oceni delovnih mest.

DS je sprejel na znanje informacijo, da komisija za spremljanje delitve dohodka in OD ter republiški sindikati prvega sporazuma niso verificirali, tako da prvi in drugi sporazum nista v celoti veljavna. Vseh 42 podpisnic mora v ta dva sporazuma vnesti spremembe in jih na zborih delavcev sprejeti.

PONOVNI RAZPIS STANOVA-NJSKIH KREDITOV — DS DO je na predlog SMR sklenil, da neizkoriščenim sredstvom za nakup stanovanj v višini 20 oz. 30 starih milijonov spremeni namen, in sicer tako, da se ponovno razpišejo posojila za dogradnjo in novogradnjo.

Tulij Budau

Konferenca ZSMS

Po izvolitvi organov konference je dosedanji predsednik MA, Just Smrdelj poročal o delu Mladinskega aktiva Induplati v preteklem letu.

LETNO POROČILO MLADINSKEGA AKTIVA

Na letnih konferencah navadno pregledamo in ocenimo delo preteklega mandatnega obdobja in si postavimo nove cilje ter naloge za naslednje leto. Lahko rečemo, da je v času med obema konferenca ma naš mladinski aktiv pokazal kar precej volje do dela.

Kot že nekaj let nazaj smo se tudi lani največ udeleževali na športnem področju. Lepo število naših mladink in mladincev se je udeležilo tradicionalnega pohoda

ob žici okupirane Ljubljane in pohoda na Oklo ob Dnevu borca.

Ob praznovanju našega praznika Dneva mladosti smo sodelovali pri organizaciji športnih tekmovanj in se teh tekmovanj precej uspešno tudi sami udeležili. V zvezi z razpisom »lmadi družbeni delavci« pa je Slavi Gerbec prejela priznanje za aktivno delo.

Glede udeleževanja na idejno-političnem področju pa tole: udeležili smo se predavanj o vlogi komunistov, ki ga je na naš predlog organizirala OO ZK, in tudi na naš predlog sprejela eno mladinko v ZK. Organizirali smo javno razpravo o kongresnih dokumentih, ena od naših mladink se je udeležila Mladinske poletne politične šole, ki je bila avgusta. Trije mladinci so

Od leve proti desni: Breda Kurzweil, Vinko Kepec, Justi Smrdelj

se udeležili seminarja v Jasnici, ki ga je organiziral Občinski sindikalni svet. Tam so poslušali predavanja o stabilizaciji gospodarstva, o komuniciranju v TOZD in obveščanju v delegatskem sistemu, o samoupravljanju, o organiziranosti in delovanju delegatov. Udeležili smo se posveta predstavnikov OO ZSMS na Trojanah, medobčinskega seminarja ZSMS v Domžalah, na katerem so nas seznanili z osnovnimi značilnostmi usmeritve in aktivnosti ZSMS, s problemi, prizadevanji in programi ZK, SZDL ZS in ZZB v medobčinskem okviru. Na seminarju so sodelovali tudi sekretar RK ZSMS Zdene Mali, Ludvik Filo.

Z veseljem lahko ugotovimo, da je vse več mladincev vključenih tudi v organe samoupravljanja. Menim pa, da to ne pomeni, da je naša naloga s tem opravljena. Predlagam novemu vodstvu, da mlade, ki so vključeni v DS in drugih organih, seznanimo, kakšna stališča naj tam zastopajo. Mladinec mora namreč imeti občutek, da zastopa interese vse mladine, ne pa le nekaterih posameznikov.

In kaj naj rečem o našem delu na kulturnem področju? Mislim, da lahko pohvalim našo komisijo za kulturo, saj je bila ena od najaktivnejših. Verjetno bi bila še uspešnejša, če bi bila dvorana urejena, saj bi imeli prostor, kjer bi lahko organizirali razne kulturne prireditve.

V lanskem letu je bilo pod pokroviteljstvom OK ZSMS Domžale več delovnih akcij in sicer na Vrhpolju, akcija za gradnjo TRIM steze na Šumberku in zvezna akcija Kozjansko '74. Teh akcij so se udeležili tudi naši fantje in dekleta in upam precej uspešno, le pri zadnji akciji ni bilo kakor bi moralo biti. Novemu vodstvu predlagam, da izbere mladince, za katere so prepričani, da so vestni in marljivi. Ne

smemo pozabiti tudi naše delovne akcije v podjetju.

Ne zamerite, če sem preveč predrzna, da spomnim predstavnike podjetja na obljubo, ki so jo nam dali ravno pred letom dni.

Obljubili so nam namreč finančno pomoč. Upam, da smo s svojim delom pokazali, da je v podjetju mladi rod, na katerega se lahko računa. Dovolite, da ob tej priložnosti pohvalim še nekatere mladince, ki so največ pripomogli k naši uspešnosti, če jo lahko tako imenujem. Mislim, da zaslužijo pohvalo tile tovariši: Pipan Marjan, Dimc Zlata, Kepec Vinko in Breda.

O formiranju treh osnovnih organizacij ZSMS v Induplati smo poročali v prejšnji številki Konoplana.

Konferenca je soglasno sprejela pravila OO ZSMS ter pravila in poslovnik koordinacijske konference.

Po poročilu nadzornega odbora je bilo razrešeno dosedanje predsedstvo in nadzorni odbor. Sledile so volitve novega vodstva koordinacijske konference, osnovnih organizacij in delegatov za Občinsko konferenco ZSMS Domžale.

V predsedstvo koordinacijske konference so bili izvoljeni naslednji mladinci:

Kepec Vinko, predsednik
 Budau Tulij, sekretar
 Žučko Marta, blagajnik
 Dimc Zlata, član
 Žučko Franc, član

V nadzorni odbor pa so bili izvoljeni:

Grabnar Božidar
 Kušar Vinko
 Strnad Danijela

Za predsednika OO ZSMS TOZD-Proizvodnja je bil izvoljen Kepec

Vinko, za sekretarja pa Žučko Marta.

Za predsednika OO ZSMS DSSS je bila izvoljena Kurzweil Breda, za sekretarja pa Dimc Zlata.

Za predsednika OO ZSMS Restavracija in počitniški domovi ter Industrijska prodajalna je bila izvoljena Hočevar Jelka, za sekretarja pa Burja Irena.

Delegati iz osnovnih organizacij in koordinacijske konference za Občinsko konferenco ZSMS Domžale so:

Kurzweil Breda (koord. konf.)
 Kepec Vinko (TOZD-Proizvod.)
 Budau Tulij (DSSS)
 Hočevar Jelka (TOZD-Restavracija in Industrijska prodajalna)

Udeleženci konference so sprejeli program dela ZSMS Induplati za letošnje leto. Objavljamo ta program z vsemi pripombami, ki so jih predlagali in sprejeli prisotni delegati.

Delo osnovnih organizacij in koordinacijske konference ZSMS Induplati bo v letošnjem letu usmerjeno predvsem v:

— uresničevanje stabilizacijske politike,

— sodelovanje v samoupravnih organih delovne organizacije,

— sodelovanje z družbenopolitičnimi organizacijami v podjetju,

— sodelovanje s športnim društvom »Partizan« Jarše,

— organiziranje tekmovanja za najboljšega proizvajalca po naslednjih kriterijih:

- kvaliteta dela
- odnos do dela
- odnos do sodelavcev
- aktivnost v samoupravnih organih

— stanovanjsko politiko, predvsem v prizadevanje za spremembo obstoječega pravilnika o dodeljevanju stanovanjskih kreditov v smislu ugodnejših pogojev za mlade delavce,

— sprejem mladincev v OO ZK,

— sodelovanje v vseh oblikah ljudske obrambe (predvsem z ZRVS),

— sodelovanje z delavsko univerto,

— poživitev dela marksističnega krožka,

— sodelovanje v sistemu informiranja, predvsem v Konoplenu,

— sodelovanje z Občinsko konferenco ZSMS Domžale,

— sodelovanje s krajevno skupnostjo in drugimi organizacijami zunaj podjetja,

— delovne akcije:

- delovne akcije v kolektivu
- sodelovanje v mladinskih delovnih brigadah

— gojenje tradicij NOB,

— vsestransko izobraževanje mladih samoupravljalcev,

— sodelovanje pri praznovanju 25-letnice samoupravljanja v Induplati.

Upamo, da bo novemu vodstvu uspelo realizirati prav vse naloge, ki so bile sprejete s programom, čeprav bo to vse prej kot lahko.

Tulij Budau

Naučimo se gasiti!

Po nekajletnem premoru smo zopet organizirali poučevanje o načinu rokovanja z ročnimi gasilnimi aparati. Želimo si, da bi vsak član kolektiva znal rokovati s temi aparati, da bi jih v primeru manjšega začetnega požara v podjetju lahko uporabil. Do manjših požarov pride v naši delovni organizaciji nekajkrat letno in prav takojšen pristop h gašenju in pravilen način gašenja požara je največkrat odločilen za uspeh gašenja. Kadar boste povabljeni pred gasilno orodišče, kjer so dnevno demonstracije gašenja z ročnimi gasilnimi aparati, se teh vaj udeležite, da bomo v primeru požara lahko učinkovito obvarovali našo imovino.

Zupan Brane

VOLITVE — VOLITVE — VOLITVE — VOLITVE — VOLITVE

Delavski svet delovne organizacije, delavski svet TOZD — Proizvodnja, zbor delavcev TOZD — Restavracija in Svet delovne skupnosti Skupne službe so na zadnjih zasedanjih sprejeli sklepe o razpisu volitev za izvolitev polovice članov v organe upravljanja, ki jim poteka enoletni mandat in so bili neposredno izvoljeni s tajnim glasovanjem.

I. S temi sklepi se razpisujejo volitve:

1. za 11 delegatov delavskega sveta DO
2. za 5 delegatov sveta za medsebojna razmerja DO
3. za 2 delegata sveta samoupravne delavske kontrole
4. za 12 članov delavskega sveta TOZD — Proizvodnja
5. za 10 članov sveta samoupravne delavske kontrole TOZD — Proizvodnja
6. za 23 članov štirih svetov organizacijskih enot v TOZD — Proizvodnja
7. za 3 člane in 3 namestnike članov sveta za medsebojna razmerja TOZD — Restavracija
8. za 2 člana sveta samoupravne delavske kontrole TOZD — Restavracija
9. za 6 članov sveta delovne skupnosti Skupne službe
10. za 10 članov v dveh svetih organizacijskih enot DSSS

II. Volitve delegatov delavskih svetov DO in TOZD in sveta DSSS, sveta za medsebojna razmerja DO in TOZD, samoupravne delavske kontrole DO in TOZD ter svetov organizacijskih enot TOZD in DSSS bodo 28. aprila 1975.

III. Volitve se izvedejo v naslednjih volilnih enotah, ki volijo naslednje število delegatov:

1. v organe upravljanja delovne organizacije:

Zap. št.	Volilna enota	Število delegatov	
		v DS	v SMR
v TOZD Proizvodnja			
I.	OE predilnica	1	
II.	OE tkalnica	1	1
III.	OE oplemenitilnica	1	
IV.	OE konfekcija	1	1
V.	konfekcija Peče	1	
VI.	OE kovinske konstrukcije	1	1
VII.	OE tehnični sektor	1	
v TOZD Industrijska prodajalna			
VIII.	trgovina	1	
v TOZD Restavracija			
IX.	restavracija	1	1
v DS skupnih služb			
X.	OE uprava	1	1
XI.	OE vzdrževanje	1	
Skupaj		11	5

Volitve v svet samoupravne delavske kontrole DO se izvedejo skupno v vseh združenih TOZD.

2. V organe upravljanja TOZD — Proizvodnja izdelkov iz sintetičnih vlaken:

DAROVALI SMO KRI

V dnevih odvzema krvi, t.j. 28. 3. in 1. 4. 1975 se je zglasilo v zavodu za transfuzijo krvi v Ljubljani 100 krvodajalcev iz INDUPLATI. Po predhodnem zdravniškem pregledu je bilo zaradi slabšega zdravstvenega stanja odklonjenih 21 delavcev, tako da je kri darovalo 79 krvodajalcev.

HVALA!

Zap. št.	Volilna enota oz. samoupravni center	Voli članov v			Opomba
		DS	SSDK	S OE	
	OE predilnica				
I.	predilnica 1	1		1	
II.	predilnica 2		1	3	
	OE tkalnica				
III.	sukalnica 1			2	
IV.	sukalnica 2	1		1	
V.	pripravljalnica 1			1	
VI.	pripravljalnica 2	1			
VII.	tkalnica 1	1			
VIII.	tkalnica 2	1		1	
IX.	tkalnica 3		1	1	
X.	tkalnica 4			1	
XI.	tkalnica 5				
XII.	tkalnica 6	1			
	OE oplemenitilnica				
XIII.	oplemenitilnica 1		1	2	
XIV.	oplemenitilnica 2	1			
	OE konfekcija				
XV.	konfekcija 1			3	
XVI.	konfekcija 2		1	1	
XVII.	konfekcija 3				
XVIII.	konfekcija 4	1		3	
XIX.	konfekcija 5	1		1	
	OE konfekcija Peče				
XX.	konfekcija Peče	1	2		
	OE kovinske konstrukcije				
XXI.	kovinske konstrukcije	1	2		
	OE tehnični sektor				
XXII.	tehnični sektor	1	2		
22	Skupaj	12	10	23	

3. v organe upravljanja TOZD — Restavracija in počitniški domovi »Jarše«

Za volitve v svet za medsebojna razmerja delavcev in v svet samoupravne delavske kontrole volijo vsi delavci TOZD in predstavljajo eno volilno enoto. V svet za medsebojna razmerja se voli 2 člana in 1 namestnik za dobo 2 let, medtem ko se 1 člana in 2 namestnika voli za 2-letno mandatno dobo.

4. v organe upravljanja delovne skupnosti Skupne službe:

Zap. št.	Volilna enota oz. samoupravni center	Voli članov v		Opomba
		Svet DS	S OE	
	OE uprava			
I.	uprava 1	1	3	
II.	uprava 2	2	2	
	OE vzdrževanje			
III.	vzdrževanje 1	1	2	
IV.	vzdrževanje 2			
V.	vzdrževanje 3	2	3	
5.	Skupaj	6	10	

Volitve v svete organizacijskih enot se v volilnih enotah I. in III. izvedejo tako, da se po enega kandidata izvoli za 1-letno mandatno dobo kot nadomestne volitve.

IV. Kandidacijske konference za predlaganje in določitev kandidatov v organe upravljanja DO, TOZD in DSSS se izvedejo po samoupravnih centrih v TOZD — Proizvodnja in DS Skupne službe ter za celotni TOZD — Restavracija in Industrijska prodajalna.

Posamezne kandidacijske konference morajo določiti najmanj toliko kandidatov, kolikor se voli delegatov v posamezen organ. Na isti kandidacijski konferenci se z javnim glasovanjem voli vodje samoupravnih centrov in po dva namestnika vodij ter predsednike in namestnike predsednikov zborov delavcev posamezne TOZD in DSSS.

V. Volitve izvajajo volilne komisije delovne organizacije in volilne komisije posamezne TOZD. oz. DS Skupne službe.

IZBOLJŠANJE KVALITET LASTNOSTI VOLNENIH PROIZVODOV

Proces Permanent Press: je način obdelave volnenga blaga pred krojenjem z določenimi smolami, ki mu dajo novo kvaliteto za nošenje odnosno obstojnost dimenzij pri pranju. Smole, se z valjanjem impregnirajo v tkanino, potem pa sušijo z likanjem pod paro. Obdelava ščiti volno tudi pred polstenjem, ki nastopa pri pranju volne. Uporablja se za fiksiranje hlačnih robov, gub, in podobnih oblik. Tako obdejan proizvod se lahko pere tudi v pralnem stroju.

Stalnost oblike gub dosežemo s suho obdelavo zapognjene tkanine oziroma že konfencionirane obleke. Obdelava temelji na nanosu lepilive adhezivne mase v obliki traku na upognjeno gubo z notranje strani oblačila. Guba z trakom se fiksira z likanjem pod paro, kjer se adhezivna masa aktivira in trdno veže z blagom. Trak lahko nanašamo s pomočjo primerlega stroja

(kot kaže slika 1) ali pa ročno s pripravo. Tako obdelane gube so odporne proti vodi, detergentom ter kemičnemu čiščenju.

Kolikor se gube po daljšem času nošenja deformirajo, smolo ponovno aktiviramo s prelikanjem gub oziroma traku.

Super pranje — »Super wash« — omogoča pranje volne v pralnem stroju, ne da bi nastopilo znano polstenje blaga.

Super pranje je način obdelave, s pomočjo katerega se luske se na površini vlakna prekrijejo z zaščitnim slojem, ki onemogoča njihovo medsebojno prepletanje oziroma trenje. Le-to povzroča nestalnost oblike blaga in tvorjenje polsti. Volneno blago namakamo v blagi raztopini kemičnega sredstva (smole in reaktivno sredstvo). Smole se v mikroskopskem nanosu enakomerno porazdelijo po površini vlaken, z dodatkom npr. reaktivnega barvila pa se vežejo na molekule volne. Smole se ne dajo odstraniti niti izprati z blaga ter so trajno vezane, pri tem pa se ne zmanjša naravna sposobnost vpijanja volnenih vlaken.

D. P.

Varstvo pri delu

V človekovi družbi so dejavnosti in delo normirani z načeli, ki v obliki različnih predpisov in sporazumov usmerjajo delovne ljudi v za to družbo pravilno smer in kaj lahko povzroči kršenje sprejetih načel. Varstvo pri delu je že po naravi sami tako, da mora biti obravnavano z različnih vidikov. Glede na številnost vzrokov, ki lahko vplivajo na varnejše delo, varno delovno okolje in varnejše delovne razmere, je razumljivo, da se taka raznoter- nost ne da zajeti v enem samem predpisu oz. sporazumom. Ni torej čudno, da področje varstva pri delu neposredno ali posredno dosedaj ureja blizu 200 različnih zveznih in republiških predpisov.

Osnovni predpis, ki nadomešča dotedaj veljavni zvezni in republiški zakon o varstvu pri delu, sprejeta že pred 10 leti, ureja le splošna sistemska vprašanja. Konkretno urejevanje varstva pri delu v OZD je prepuščeno samoupravnemu sporazumevanju delavcev v združenem delu, ki obsega predvsem:

— splošne pojme, vsebino in obseg varstva pri delu,

— varstvene ukrepe in normative:

1. splošne varstvene ukrepe in normative,

2. posebne varstvene ukrepe in normative,

3. varstvene ukrepe v zvezi z delom,

— pravice in obveznosti delavcev:

1. predhodne varstvene ukrepe in normative,

2. varstvo pri delu v samoupravnih aktih,

3. programiranje varstva pri delu,

4. opravljanje del na skupnem delovišču,

5. varstvena sredstva dela in periodični pregledi ter preizkave,

6. delovna mesta in nevarnejša dela,

7. poučevanje in preizkusi znana delavcev o varstvu pri delu,

8. zdravniški pregledi,

9. prva pomoč,

10. obveznost do organov nadzora;

— posebne pravice in obveznosti delavcev ter uveljavljanje pravice do varstva pri delu:

1. pravice do varstva pri delu,

2. obveznosti do varstva pri delu,

3. uveljavljanje pravice do varstva pri delu,

— pravice in obveznosti odgovornih oseb in službe varstva pri delu:

1. določanje posebnih pravic in odgovornosti delavcev na vodilnih delovnih mestih,

2. odgovorne osebe,

3. služba varstva pri delu,

4. razmerja in način sodelovanja,

— pooblastila odgovornih delavcev,

— odgovornost,

— organi s področja varstva pri delu,

— evidenca in poročila,

— veljavnost sporazuma.

Zakon o varstvu pri delu, ki ga je sprejela Skupščina SR Slovenije v oktobru 1974 je rezultat prizadevanj, ki niso bila usmerjena samo k ustavnemu usklajevanju in zajetju pozitivnih izkušenj temveč tudi k vsebinsko boljši ureditvi varstva pri delu v OZD. Tako ta osnovni predpis zagotavlja enotno in celovito ter samoupravno urejanje varstva pri delu in tudi odgovornost za to področje, ki je izrednega pomena za varno in uspešno delo delavca v OZD. Gre torej za uveljavljanje ustavnega načela, po katerem ima delavec ne le pravico do dela, temveč tudi pravico do dela v združenem delu s sredstvi dela, da odloča o svojem delu, o pogojih in rezultatih svojega dela.

Glede sprejetih načel in določil osnovnega predpisa in s tem poglobljanja delavske samouprave subjekt varstva pri delu ni več delovna organizacija temveč delavec v združenem delu. Zato delavci svoje pravice, obveznosti in odgovornosti v smislu organiziranja in delovanja varstva pri delu urejajo v posebnem samoupravnem sporazumu. Poleg samoupravnega sporazuma o varstvu pri delu pa se postopki in opravila za doseganje varnega dela urejajo še s posebnimi pravilniki, programi in sklepi.

S samoupravnim sporazumom o varstvu pri delu uresničujejo delavci združeni v OZD pravice in obveznosti do varstva pri delu. V skladu s predpisi o varstvu pri delu in predpisi o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu svobodno, enakopravno in neposredno urejajo medsebojne pravice, obveznosti in odgovornosti v zvezi z izvajanjem varstva pri delu s katerim ustvarjajo in zagotavljajo varno delovno okolje ter varne delovne razmere. Varstvo pri delu poleg drugega obsega tudi notranjo kontrolo nad izpolnjevanjem samoupravnih aktov ter zakonskih in drugih predpisov s področja varstva pri delu in medsebojnih razmerij delavcev v združenem delu.

Varno delovno okolje in varne delovne razmere ustvarjajo delavci tako, da organizirajo in izvajajo takšen delovni proces, ki bo zajemal hkrati tudi tehnične, zdravstvene, socialno-psihološke, vzgojne, pravne, družbene, samoupravne in druge varstvene ukrepe, s katerimi se lahko preprečujejo in odpravljajo vzroki, zaradi katerih lahko pride pri delu do poškodb in zdravstvenih okvar delavca. Za urejeno varstvo pri delu v OZD se šteje, če

je zagotovljeno takšno delovno okolje in dovolj varne delovne razmere, da lahko delavec ob normalni pazljivosti, strokovni in delovni usposobljenosti ter zdravstveni sposobnosti opravlja svoje delo, ne da bi pri tem prišlo do telesnih poškodb ali zdravstvenih okvar.

Z varstvenimi ukrepi in normativi se določa način in sredstva za odkrivanje, preprečevanje in odstranjevanje vzrokov, ki lahko privedejo do telesnih poškodb, poklicnih bolezni in drugih škodljivih posledic za zdravje in življenje delavca. Ti ukrepi in normativi so splošni in posebni. Varstvene ukrepe in normative je treba stalno dopolnjevati v skladu z izpolnjevanjem in spreminjanjem delovnega in tehnološkega procesa, kakor tudi v skladu s spremembami v medsebojnih razmerjih, ki nastajajo z uvajanjem novih delovnih priprav in naprav ter tehnoloških postopkov.

Za spremembo ali dopolnitev oz. za izdajo novih varstvenih ukrepov in normativov, da lahko pobudo vsak delavec ali sindikalna organizacija OZD. O taki pobudi sklepa SMR na predlog odbora za varstvo pri delu.

Splošni varstveni ukrepi in normativi se določajo in se izvajajo na vseh delovnih mestih oz. delih v TOZD in DSSS, kakor tudi v predhodnem varstvu in se nanašajo na gradbene objekte, delovne priprave in naprave, gibanje ljudi na delu in notranji promet, prekomeren ropot in vibracijo, električni tok in škodljiva sevanja, nevarne in škodljive snovi, požarno varnost, zdravstvene pogoje na delu in nudenje pomoči ter sredstva, in opremo za osebno varstvo pri delu ter postopek v zvezi z nabavo, vzdrževanjem in uporabo.

Osnovni predpis je opustil dose- daj zahtevane ateste in strokovne ocene za gradbene objekte, za delovne priprave in naprave in za sredstva in opremo za osebno varstvo pri delu. Zato pa morajo OZD kot tudi odgovorne osebe upoštevati: pri načrtovanju, pri projektiranju, konstituiranju in graditvi ter nabavi ali izdelavi delovne priprave in naprave, kakor tudi sredstev in opreme za osebno varstvo pri delu; varstvene ukrepe in normative. O vsem tem mora biti izdana pismena izjava s navodilom za varno uporabo ter o načinu preizkušanja in vzdrževanja. To velja tudi za uvožene delovne priprave in naprave ter sredstva in opremo za osebno varstvo pri delu. Pri tem velja poudariti, da se, brez pismene izjave in navodila delovne priprave in naprave, sredstva in oprema za osebno varstvo kakor tudi gradbeni objekti, ne smejo uporabljati oz. obratovati.

(Nadaljevanje v prihodnji številki)

Izračunavanje norme po metodi „REFA“

Menim, da so delavci v proizvodnji pre-malo seznanjeni z izračunavanjem norme, zato sem se odločila, da v grobih obrisih prika-žem način snemanja in izračun norme. Ker pa je metoda REFA zelo obsežna, sem v tem članku obdelala poglavja, ki naj bi bila naj-bolj zanimiva.

UVOD

Ze z razvojem delovnih pripomočkov se je v zgodovini oblikovala študija dela. Smoter proizvajalcev je bil čim lažje, hitreje in več proizvesti, zaradi tega so si začeli delo orga-nizirati. Ko obravnavam zgodovinski razvoj študija dela, moram omeniti, da so se znan-stveno z njim začeli ukvarjati že Frederick Winslow Taylor (1856—1915), Frank G. Gil-berth (1869—1924) in drugi. Na teh osnovah so se kasneje oblikovale metode MTM, Worc-faktor in REFA.

I. OBLIKOVANJE OSNOVNEGA ČASA

Osnovni čas izdelave delimo v glavni čas in stranski čas.

Glavni čas je tisti čas kosovnega osnov-nega časa, pri katerem nastajajo neposredne spremembe v smislu delovnega naloga (šiva-nje, barvanje).

Stranski čas je tisti čas, ki redno nastane, vendar pri katerem nastane preoblikova-nje kosa v smislu odrejenega naloga samo posredno. Gledano z vidika materiala je stranski čas namestitvev in odstranitvev materiala z delovnega položaja. Pri osnovnih sredstvih (strojih, napravah) je stranski čas vpenjanje in odstranitev kosa iz stroja. Gledano z vidi-ka delavca so stranski časi časi neposrednega dela ali pa od dela pogojeni časi čakanja. Glavni in stranski čas dobimo s pomočjo snema-nja. Posamezne snemane čase vpisujemo v snemalni list. Seštevek vseh osnovnih časov nam da kosovni čas.

II. IZRACUN NORME

Za osnovo izračuna norme nam služi snemalni list. Operacijo, npr.: robljenje šotor-skega krila, razdelimo na faze dela. Faze dela vpisemo v snemalni list drugo pod drugo. V rubriko posameznih napredovalnih časov pa vpisujemo čase, ki jih dobimo s snemanjem (odčitavanjem s štoparice). Časovna enota pri snemanju je SM (stotinka minute). Povprečne čase, ki jih izračunamo za posamezne faze dela, seštejemo in množimo s stopnjo učinka. Čase v SM, ki jih pri tem dobimo, seštejemo in dobimo osnovni (kosovni) čas. Osnovnemu času prištejemo še dodatni čas, katerega do-bimo z različnimi načini snemanja, in čas počitka, katerega ugotovimo iz tabel v pri-ročnikih. Seštevek vseh časov nam da ko-madni čas, kateri pa nam služi za izračun norme. Norme se izračunavajo običajno v m, komadih, 10000 vtokih in kg za 7,5 h.

III. POTREBNO ŠTEVILO POSNETKOV

Koliko časa je potrebno snemati? Ali smo opravili dovolj posnetkov? Na ti dve vpraša-nji odgovorim le tako:

Potrebno število snemov oz. posnetkov ugotovimo na podlagi različnih tabel. S po-močjo povprečnih časov, ki mo jih dobili, ugotovimo, ali je število opravljenih posnet-kov zadostno ali je še potrebno snemati. Ta-bele se uporabljajo le pri operacijah, ki jih opravljamo ročno.

Časi, ki so nam potrebni za snemanje operacij, kjer prevladuje strojno delo, so raz-lični. Osnova pri tkanju je čas, ki je potre-ben za izdelavo 10.000 vtokov. Pri predenju nam služi, potreben čas za izračun norme, čas enega odvzema, ravno tako tudi pri sukanju, previjanju itd. Mislim, da je mnenje delavcev v proizvodnji o prekratkem času snemanja ne-umestno, posebno pri strojnih delih, kjer se norme izračunavajo na izkoristek stroja. Po-novna snemanja se opravljajo le v primerih, če se norme zaradi slabe kvalitete materiala ne bi dosegle.

IV. STOPNJA UČINKA

Znano je, da so človeški učinki ob ena-kih delovnih postopkih različni. Človeški učinek se ne more meriti z nobeno pripravo, temveč se lahko le opazuje in ocenjuje. To opazovanje in ocenjevanje stori lahko le človek (snemalec). Smoter stopnje učinka je spremeniti snemane čase na osnovi faktorja učinka v normalne čase. REFA definira faktor učinka kot odnos med opazovanim človeškim učinkom in normalnim učinkom. Stopnja učin-

ka, ki se lahko oceni, je med 70 % in 130 %. 2/3 delavcev, ki se jih snema, so v normal-nem območju Gaussove krivulje, ki znaša 95 do 105 % stopnje učinka.

V. DODATNI ČAS

Dodatni časi so tisti časi, ki neredno nastajajo in jih med snemanjem ne moremo zajeti. Poznamo predvsem tri postopke ugo-tavljanja dodatnega časa, in sicer:

1. dolgotrajno neprekinjeno snemanje na delovnem mestu,
2. deljeno snemanje dodatnega časa v več naključno izbranih časovnih intervalih,
3. snemanje podatkov o delu in prekinit-vah pri njem z metodo naključnih posnetkov.

1. Dolgotrajno neprekinjeno snemanje na delovnem mestu

Te metode se poslužujemo na posameznih delovnih mestih, pa tudi v skupinah sorodnih delovnih sistemov, ki opravljajo podobne na-loge in pri katerih so podobni pogoji dela. Pri tem načinu se snema tako, da se zaja-me vse dni v tednu, in sicer od 6.—14. ure. Ni nujno, da si dnevi snemanja sledijo zapo-redno, temveč lahko snemanje dodatnega časa traja več tednov.

Pri študiju dodatnih časov razlikujemo:

a) čase, ki se priznajo: čakanje na mate-rial, službeni razgovori, menjanje orodja, kon-trola, osebna potreba, kajenje, pitje mleka itd.;

b) čase, ki se občasno priznajo: izpad električne energije, večje okvare, sestanki.

c) časi, ki se ne priznajo: zamuda na del-ovno mesto, predčasno zapušcanje delovnega mesta, privatni razgovori itd.

Kot osnova za izračun dodatnega časa nam služijo zaporedni napredovalni časi, katere za-pisujemo v snemalne liste, ki so za to izde-lani, oz. je lahko tudi milimetrski papir (bolj redko uporabljamo).

2. Deljeno snemanje dodatnega časa

Ker je snemanje dodatnega časa po ne-prekinjenem postopku dolgotrajno in zajame le eno delovno mesto, se poslužujemo tudi snemanje deljenega dodatnega časa. Po delje-nem snemanju dodatnega časa lahko zajame-mo istočasno pet delovnih mest. Delavnik raz-delimo na pet enakih delov. V posebni tabeli so vpisane različne kombinacije črk (od A do E), s katerimi označimo delovna mesta. Naključno si izberemo eno kombinacijo in ta-ko dobimo razpored snemanj za pet dni in pet delovnih mest. Izračun dodatnega časa pa je enak kot pri neprekinjenem snemanju do-datnega časa.

3. Metoda naključnih posnetkov

Metoda je dolgotrajna in lahko traja več tednov. Prednost te metode je v tem, da la-hko analiziramo istočasno več delovnih mest. Ta metoda nam služi lahko tudi za izračun % izkorišcanja delovnih priprav. Metoda ekono-mično uporabljamo tudi povsod tam, kjer moramo zbrati podatke o strukturi dela v določenem časovnem obdobju. Pri tej metodi ni potrebna uporaba stoparice.

Najprej si moramo določiti pot obhodov, to se pravi, da si določimo zaporedje delov-nih mest, katere opazujemo. Za ovrednotenje analize nam služi snemalni list, ki naj zaja-me vse vrste dejavnosti, ki jih delavci oprav-ljajo v trenutku opazovanja.

Postopek izvajanja te metode:

Najprej si iz tabele naključno izberemo časovne intervale obhodov. Pri tem pa ni nu-jno, da si sledijo v enakem časovnem razdobju, ampak je lahko v eni uri več obhodov, v drugi pa jih ni. Bistvo je, da v času ene iz-mene opravimo planirano število obhodov. V snemalni list si vpisemo dogodke, ki jih vi-dimo v času obhoda. Po končanem snemanju snemalne liste obračunamo. Iz njih je razvi-den % odnos posameznih dejavnosti.

Lidija Petaci

Sušilno razpenjalni stroj ARTOS

Končno se nam je uresničila dolgoletna želja — prispel je nov sušilno razpenjalni stroj znamke ARTOS, ki bo zamenjal dosedanja dva popolnoma dotrajana sušilno razpenjalna stroja.

Toplotni proces oplemenitenja vpliva na kvaliteto blaga od preduše-nja do fiksiranja pri visokih temperaturah, kar je predpogoj pri obdelavi tkanin iz sintetiike. Sušilno razpenjalni stroj je zato eden najvažnejših strojev za oplemenitenje tkanin (na sliki je del stroja v razstavljenem stanju).

Varjenje z ultrazvokom

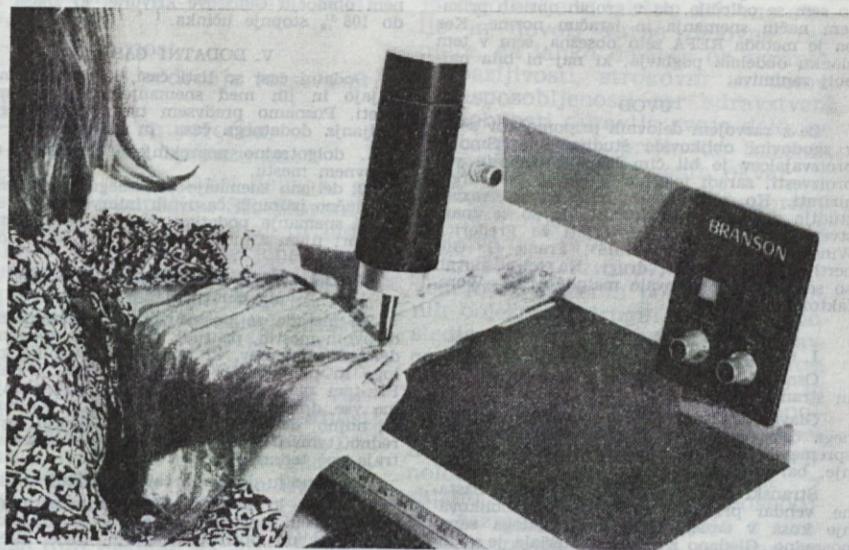
Z našimi čuli zaznavamo določeno območje mehanskih oscilacij in to od 20 do 20 000 Hz, ki jih imenujemo zvok. Obstajajo tudi taka območja mehanskih oscilacij, ki jih ne zaznavamo z našimi čuli in to so tiste pod 20 Hz ter tiste nad 20 000 Hz. Prve imenujemo infra-zvok druge pa ultra-zvok. Ultrazvočne oscilacije proizvajamo s pomočjo električnih ali magnetskih metod do višine 5×10^8 Hz. Tovrstne oscilacije v veliki meri uporabljamo danes v tehniki, medicini in kemiji. Energijo ultrazvoka uporabljamo tudi pri spajanju odnosno varjenju izdelkov iz plastičnih mas. Prednost varjenja z ultrazvokom pred klasičnim postopkom je v hitrosti in čistosti postopka ter veliki stalnosti dimenzij. Na ta način varijo izdelke za elektroindustrijo, avtomobilsko industrijo, igrače, plastične gospodinjske proizvode, oblačilne izdelke, embalažo ...

Aparatura za proizvodnjo ultrazvoka, ki služi namenom varjenja se sestoji iz: stiskalnice, ki preko pnevmatske naprave regulira pritisk na predmet, ki ga obdelujemo; komandne mizice, ki služi obenem kot postavek za obdelovalni predmet in pa kot nosilec stabilnega stojala z pnevmatsko napravo ter napravo za produkcijo ultrazvoka. Napravo za proizvajanje ultrazvoka tvori tranzistorski generator, ki avtomatično uravnava omrežno frekvenco toka (50 Hz) na 20 000 Hz; elektronskega programskega regulatorja s pomočjo katerega se uravnava delavni čas (od 0,05 do 6 sekund) ter potek varjenja, konverterja, ki pretvarja 20 KHz električne oscilacije s pomočjo piezoelektričnega elementa v mehanske oscilacije odnosno ultrazvočne oscilacije.

Pretvarjanje oscilacij elektromagnetskim potom omogoča uporabo širšega frekvenčnega spektra, vendar zaradi toplotnih izgub ima le 45 % izkoristka generatorske energije. Naprava se nadalje sestoji iz transformatorja, ki prilagaja velikost amplitude na zahteve delovnega procesa ter sonotrode, ki prinaša oscilacije na obdelovalno površino.

Predmet, ki je vpet med sonotrodo in mizico sprejme ultrazvočne oscilacije, ki zaradi trenja povzročajo na veznih točkah segrevanje materiala ter tako povečajo plastičnost materiala. Po izključitvi ultrazvočnega izvora pritisk na predmet traja še nekaj časa, ki je potreben za spajanje predmeta, medtem pa se toplota že odda okolju.

Firma Branson je proizvajalec tovrstnih aparatov. Priredili so tudi ultrazvočne aparate za uporabo v oblačilni industriji. Tak ultrazvočni šivalni stroj vidimo tudi na sliki. Na strojih »šivamo«
odnosno spajamo dve plasti brez uporabe

sukanca ne glede ali so to dve tkanini, pletenini, netkane tekstilije ali folije. Spajamo lahko vse materiale izdelane iz sintetičnih vlaken kot so nylon, poliester, polypropilen ali modificirani acrilni ter tudi mešanice z naravnimi vlakni, če mešanice vsbujejo do 35 % naravnih vlaken.

Aparat je v osnovi enak varilnemu aparatu le da ima rotirajočo glavo, ki dajejo spojnimi točkami izgled šivov. Z tako napravo lahko »šivamo«
trakove, jadra, ravne cerade, kamionske cerade, filtre, markeze.

D. P.

Proizvodnja in kvaliteta v februarju 1975

Proizvodni obrati so delali v mesecu februarju večinoma v predvidenih delovnih izmenah. Kakšnih posebnih zastojev ni bilo in lahko rečemo, da je delo v vseh obratih potekalo več ali manj normalno.

Oskrba z reprodukcijskimi materiali je bila zadovoljiva. Tako je bila tudi v tem pogledu situacija normalna. Primanjkovalo je le Nm 34/2 Leacryl sur. na WC. To pa je vplivalo na slabši rezultat v barvanju preje.

Predilnica je izpolnila mesečni plan s 102,3 %. V dveh mesecih je v primerjavi z lanskim letom izdelala za 34,2 % več preje, kar lahko ocenimo kot dober rezultat. Vendar bi bil dosežen še boljši rezultat, če ne bi bilo ozko grlo v predpredilnici. Saj je bilo v februarju od vseh zastojev kar 24 % zaradi pomanjkanja predpreje.

Sukalnica je mesečni plan izpolnila z 95,1 %. V primerjavi z letom 1974 pa je izdelala za 3 % več raznih sukancev.

Tkalnica je izpolnila mesečni plan v t.m. 89,6 %, v m² — 89,5 % in v 000 votkih z 91,7 %. V primerjavi z letom 1974 je kumulativno izdelala za 6,9 % več tkanin v t.m., v m² za 3,8 % več in zatkali so za 23,1 % več votkov. Vzrok v razmeroma nizkem doseganju plana je, ker se ne dela v polno predvidenem času. Izpad v proizvodnji pa je bil tudi zaradi slabe kvalitete Nm 34/2 bomb. sur. kar je povzročilo za 1/3 manjšo proizvodnjo v šotorskem platnu in pa izpad pri artiklu 3255, oziroma 3163/130. Večjih zastojev zaradi pomanjkanja materiala ni bilo. Paziti pa je potrebno, da pri menjavi artiklov ne pride do večjih nepotrebnih zastojev in da so iste čimprej izvršene.

Oplemenitilnica je izpolnila mesečni plan z 85,7 %. Kumulativno v dveh mesecih pa je bilo oplemenitenih za 16,4 % več tkanin kakor v preteklem letu. Kljub temu pa nedovršena proizvodnja narašča, ker je ozko grlo na nekaterih fazah dela, predvsem pa na apreturi, oziroma širinskem sušilnem stroju (španram) kateri obratuje v treh, delno pa tudi v štirih izmenah. Rešitev bomo morali iskati v uslugah, dokler ne bo šel v obratovanje novi stroj za apreturo in sušenje. Le tako bomo lahko rešili problem nedovršene proizvodnje v oplemenitilnici, katera bremeni prekomerno naša obratna sredstva.

V mesecu februarju je bilo pobarvane 31.187 kg sintetične preje. Rezultat bi bil lahko boljši, če bi bilo dovolj pripravljene preje za barvanje. Vzrok je v nedobavi preje iz Litije, kar sem že omenil. V februarju je bil prisoten tudi problem pravočasne dobave barvil iz uvoza za barvanje sintetične preje.

Obrat konfekcije plana proizvodnje ni dosegel. Izpolnjen je bil le z 89,3 %. Vzrok neizpolnjevanju plana je v nedovoljni proizvodnji garnitur v Pečah in šotorskih kril. Tekoči trak za izdelavo šotorskih kril še ne daje tistih rezultatov kateri so bili z uvedbo traka predvideni. Vendar pa računajmo, da bomo s prizadevnostjo in normalnim delom na tekočem traku v bližnji prihodnosti le dosegli boljše rezultate, kar bo v končni fazi prispevalo k boljšemu izpolnjevanju predvidenih nalog.

Ob sprejemanju letnega plana smo lahko ugotovili, da so naše naloge težke in da bo potrebno maksimalno prizadevanje nas vseh, da bomo lahko te naloge uspešno izpolnjevali. Tu mora biti navzoča dobra oskrba s surovinami in pomožnim izdelavnim materialom. Redno in dobro vzdrževanje celotnega strojnega parka, predvsem pa ključnih strojev. Dobra organizacija dela in vestno izpolnjevanje nalog celotnega tehničnega kadra.

Ne nazadnje bi omenil polno izkoriščanje razpoložljivega delovnega časa, ali z drugimi besedami našo delovno disciplino. Verjetno se vsi premalo zavedamo, da imamo pri tem precejšnje notranje rezerve. Naša naloga je da s polno zavestjo in odgovornostjo delamo na tem, da dosežemo boljše rezultate, kakor pa smo jih v prvih dveh mesecih.

Tudi kvaliteta naših izdelkov ni na zadovoljivi višini. V surovih tkaninah je bilo doseženo 93,8 % — I. kvalitete, 2,65 % — II. kvalitete, 1,26 % — III. kvalitete in 2,29 % — IV. kvalitete. V gotovih izdelkih pa smo dosegli le 88,94 % — I. kvalitete, 41,15 % — II. kvalitete, 2,29 % — III. kvalitete in 4,62 % — IV. kvalitete, kar pa je precej nad lanskim povprečjem. Večkrat sem že omenil, da moramo za boljše kvaliteto dobro delati na vseh fazah tehnološkega procesa. Tu bi omenil tudi predilnico, katera v pogledu kvalitete ne dosega ravno dobre rezultate in to predvsem zaradi neenakomernega izgleda preje, slabega čiščenja preje na križno navijalnih strojih. To pa povzroča določene odstotke slabe kvalitete v končnem izdelku. V bombažni grupi je kvaliteta dobra, prav tako tudi v grupi bombažno-sintetičnih tkanin. V grupi sintetičnih tkanin pa bomo morali bolj intenzivno delati na izboljšanju kvalitete in to predvsem pri določenih artiklih, katere pa ne bi našteval, ker jih v obratu tkalnice dobro poznajo. Rešiti bomo morali določene tehnološke probleme, delovno disciplino in odgovornost vseh in na vseh delovnih mestih, da bomo lahko dosegli boljše rezultate glede kvalitete, produktivnosti, rentabilnosti in s tem seveda tudi boljši finančni rezultat.

Franc Jeraj

Osebnih dohodki za mesec februar 1975

Vrednost točke za prvi kvartal leta 1975 je bila določena s planom in je ostala tudi za mesec februar neizpremenjena, t. j. 0.0180.

Odstotek za izračun menjajočega dela osebnih dohodkov:

TOZD proizvodnja in Skupne službe R-D = 10, R-D-Z = 10 %.

TOZD Restavracija in počitniški domovi je R2 = 3 %.

TOZD Industrijska prodajalna je R2 = 15 %.

Povprečno izplačani osebni dohodek za TOZD proizvodnjo in DS skupne službe je znašal v februarju 2.602,62 din. Za restavracijo in počitniške domove 2.663,00 din, za Industrijsko prodajalno pa 2.922,00 din.

Razred	TOZD Proizvodnja							De. sk. sk. sl.	TOZD Restav. TOZD Trgov.
	pred.	prigr.	tkaln.	oplem.	konf.	kov. kon.	teh. sl.		
1300—1500					1				
1500—1700			6	4	1				
1700—1900			8	5	11			1	
1900—2100	5	3		12	39			7	4
2100—2500	36	67	120	28	125	6	3	40	5
2500—3000	13	24	44	15	42	10	5	74	5
3000—3500	3	4	17	11	5	2	1	34	3
3500—4000			6		1			13	1
4000—4500	1		2		1	1	4	11	
4500—5000		1	1	1	1	1	1	9	1
5000—5500					1			5	
5500 in več					1	2		12	
	72	113	207	76	226	22	16	206	19
najnižji OD	1776	1854	1687	1687	1390	2120	2442	1870	1903
najvišji OD	4014	4875	4753	4670	4000	5618	6402	7627	4589
povprečni OD	2348	2374	2474	2421	2314	3043	3595	3203	2663

Vera Habjan

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega očeta Oštir Franca se zahvaljujemo sodelavcem in sodelavkam iz kotlarne in lahke konfekcije za izraze sožalja, podarjeno cvetje, denarno pomoč in tistim, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti. Se enkrat najlepša hvala

Oštir Ivan in
Vilič Marija

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mojega moža in našega dobrega očeta Dornik Alojza se iskreno zahvaljujemo vsem sodelavcem in celotnemu kolektivu za izrečeno sožalje, darovano cvetje in denarno pomoč. Posebej hvala najožjim sodelavcem in tov. Lipovsku ter vsem tistim, ki ste ga tako lepo spremili na njegovo zadnjo pot

žalujoci:
žena Marija,
hči Milena,
sinova Lojze in Miha

OBVESTILA IZ KADROVSKE SLUŽBE

VSTOPI:

1. Benda Franc, del. v obratu kovinskih konstr., vstopil 1. 3. 1975,
2. Hodžič Hira, tkalka, vstopila 1. 3. 1975,
3. Fetič Salja, del. v oplemenitilnici, vstopil 12. 3. 1975,
4. Popovič Dragana, tkalka, vstopila 12. 3. 1975,
5. Popovič Milivoje, tkalec, vstopil 12. 3. 1975,
6. Bokalič Julijana, del. v oplemenitilnici, vstopila 17. 3. 1975,
7. Šepetavc Dragica, tkalka, vstopila 17. 3. 1975,
8. Koželj Peter, del. v obratu kov. konstr., vstopil 18. 3. 1975,
9. Šarc Sonja, previjanje v predilnici, vstopila 19. 3. 1975,
10. Rusjan Milena, prev. v predilnici, vstopila 21. 3. 1975,
11. Etemaj Idriz, dvor. delavec, vstopil 21. 3. 1975.

IZSTOPI:

1. Nemeč Slavica, prev. v predilnici, izstopila 24. 2. 1975,
2. Pavlič Miran, del. v obr. kov. konstr., izstopil 24. 2. 1975,
3. Prelovšek Milan, delavec v tkalnici, izstopil 6. 3. 1975,
4. Cerar Vida, tkalka, izstopila 15. 3. 1975,
5. Urbanija Cirila, šivilja, izstopila 15. 3. 1975,
6. Kovač Edita, tkalka, izstopila 17. 3. 1975,
7. Abuner Jože, del. v sklad. got. izdelkov, izstopil 18. 3. 1975,
8. Smrdelj Avguština, ekonom. tehnik, izstopila 31. 3. 1975.

Naš razgovor

Naš sobesednik je bil Kušar Inko, ki je že 28 let zvest Induplati. Pred nekaj meseci pa ga je bolezen za nekaj časa odtrgala od dela v aluminij oddelku, zato sem ga poiskala doma, v Zgornjih Jaršah. Takole je tekel pogovor:

— Kakšno delo ste opravljali, ko ste prišli v podjetje?

— Skoraj dvajset let sem bil šofer. Vozil sem kamion in stari tovarniški avtobus, zadnjih 9 let pa delam v aluminij oddelku, kjer se odlično počutim.

— Kakšni so vaši spomini na prva povojna leta?

— Moje delo je bilo zelo naporno in škodljivo za zdravje. Najbolj sem nastradal v začetku, ko ni bilo nobenih garaž, zime pa hude. Vozila smo popravljali kar v snegu, pod kostanji. Nekoč sem nesel vedro vrele vode iz barvarne, ko pa sem prišel do kamiona, mi je roka že primrznila na ročaj. Drugič sem na primer moral v Zagreb, pa so bili na cesti do meter in pol visoki snežni zameti, tako da sva morala s sovoznikom vsakih sto do dvesto metrov ustaviti kamion in kидati sneg. Kruh in salama, ki sva jo imela za sedežem, sta zmrznila, strop kabine pa je bil znotraj pokrit z ivjem, da sploh nisi videl, kakšne barve je strop. V tem obdobju sem staknil hudo revmo.

— Kako pa je bilo takrat, ko še nismo imeli avtobusa?

— Bilo je preveč naporno. Ljudi smo vozili na delo s kamionom. Vsako jutro sem vstal ob pol petih, ob petih sem šel v Moravče, 15 do šestih pa sem že pripeljal delavce v Induplati. Nato sem moral hitro klopi in cerado spraviti s tovornjaka. Če je bila cerada mokra,

sem se precej namučil, preden mi jo je uspelo sneti. Vse dopolne sem potem vozil material, pa ne samo za naše podjetje, temveč tudi za Vato Vir (sedaj Tosama). Po šihu pa seveda spet klopi in cerado na kamion in z delavci nazaj v Moravče.

— Avtobus je bil torej velika razbremenitev. Kakšni so vaši spomini na naš prvi avtobus?

— Spomini so kajpak veseli, pa tudi neprijetni. Avtobus je bil star, gum se ni dobilo, tako da je bilo čisto običajno, da sem imel po več defektov na dan, pa sem kljub temu le redko zamudil. Zgodilo se je celo, da sem pripeljal v tovarno samo po eni gumi. Bilo pa je velikokrat zelo veselo, kadar sem vozil »pravo« skupino na kakšen izlet. Vozil sem v Bovec, Trento, v Umag in še marsikam, na primer na ples v Begunje.

— Kaj pa v aluminij oddelku?

— Reči moram, da sem si prav oddahnil. Narava dela je tu kajpak čisto drugačna. Nikoli ni problema z materialom. Le včasih so me na montaži jezili mladi delavci, ki večkrat niso hoteli ubogati.

— Oprostite mi malo netaktno vprašanje: kako je z vašo boleznijo, kdaj se boste spet vrnili v kolektiv?

— Ob novem letu sem dobil vnetje noge, ki so mi jo nato morali odrezati. Zaradi druge šibke

noge mi najprej niso hoteli dati proteze, temveč invalidski voziček. Vztrajal sem na protezi, ker hočem še delati. Ponoči ne morem spati, moje življenje je prazno. Maja grem spet na pregled in ves čas na rehabilitacijo. Predelati moram avto, potem pa bo vse urejeno. Najbolj hudo pa mi je, ker sem hotel s sinom, ki je končal kapetanško šolo, za nekaj let na ladjo, da bi videl čimveč sveta. Tem sanjam sem se moral sedaj na žalost opovedati. Trdno pa upam, da bom lahko čez nekaj mesecev spet delal v aluminij oddelku; upam, da se bo našo primerno delo zame.

Vodja oddelka kovinskih konstrukcij, Miha Požar je povedal, da se bo za Inka Kušarja vsekakor našlo ustrezno delovno mesto. Rekel je tudi, da je bil Inko vedno poln delovne vneme, kljub boleznim, ki mu je v zadnjem času grozila, da bo izgubil celo obe nogi. Zato bo zanj naše podjetje vedno odprto.

Tov. Požar se pridružuje naši želji, da bi se Inku Kušarju kar v največji meri vrnilo zdravje in da bi se čimprej vrnil med nas.

Tulij Budau

ŠPORT — ŠPORT — ŠPOR

Tekstiliada v smučanju

V petek, 21. marca se je zbralo na smučarskih terenih na Golteh okoli 550 tekmovalcev iz različnih tekstilnih delovnih organizacij iz vse Slovenije. Našo delovno organizacijo je zastopalo 6 članov.

V posameznih kategorijah tekmovalcev so se člani naše ekipe uvrstili na naslednja mesta:

Pri članicah je **Burnik Pavla** iz TOZD Trgovina med 140 tekmovalkami zasedla odlično 5. mesto.

Pri mlajših članih je **Uršič Henrik** med 170 tekmovalci zasedel prav tako odlično 12. mesto.

Pri članih je bil med 160 nastopajočimi **Majdič Franc** na 64. mestu, **Zupan Brane** pa je odstopil.

Pri starejših članih je med 48 nastopajočimi **Burja Matevž** zasedel 25. mesto, **Orehek Avgust** pa 43. mesto.

Ekipno so bili najboljši tekmovalci iz **BPT Tržič**, imeli pa so tudi največje število tekmovalcev — okrog 60.

Med tekmovanjem je bila ves čas gosta megla, ki pa ni pokvarila borbenega razpoloženja tekmovalcev. Po končanih tekmah pa je posijalo toplo spomladansko sonce, ki je še povečalo veselo vzdušje. Po objavi rezultatov smo se v popoldanskem času zdravi vrnili v dolino.

Brane Zupan

Tekmovanje za naziv športnika leta

Upravni odbor »Partizan« Jarše je na svoji 9. redni seji sprejel sklep, da izvede tekmovanje, ki naj obsega več športnih panog in rekreativno dejavnost. Tekmuje naj se od marca do septembra 1975. K tekmovanju naj se prijavijo moški in ženske starejši od 15 let, ki so člani kolektiva »Induplati«, kolektiva »Slovenijales« Radomlje ali pa so člani »Partizana« Jarše.

Plasma na tekmovanju se ugotavlja skupaj za vse tri organizacije in še za vsako posebej. Tekmovanje obsega 7 tekmovalnih panog in 3 rekreativne panoge.

1. **Smučanje:** je bilo izvedeno 29. III. 1975 obenem s tradicionalnim tekmovanjem za »Zlato nit«.

2. **Tekmovanje v streljanju** z zračno puško bo 12. in 26. aprila in sicer na strelišču pri menzi. Vsak tekmovalec izvede 15 + 5 poskusnih strelav. Vodja je ing. Šimic Miro.

3. **Sah:** igranje šaha bo od 20. do 26. aprila. Igra vsak z vsakim. Igralni čas za partijo je 20 minut. Vodja je dipl. iur. Ingo Paš.

4. **Trim:** dne 10. maja je predviden skupni obisk TRIM steze v Mengšu in sicer v dveh skupinah. Vodja je ing. Farčnik F. iz Slovenijalesa.

5. **Namizni tenis:** v mesecu maju bo tekmovanje v namiznem tenisu v obnovljeni dvorani pri menzi. Igra vsak z vsakim na en (1) dobljen set. Vodja je tov. Kavčič Rajko.

6. **Tekmovanje v atletiki:** bo obsegalo: tek na 100 m, met krogle in skok v daljino. Izvedeno bo 24. ali 31. maja na igrišču. Vodja je ing. Zabukovec Lado.

7. **Rekreativno kolesarjenje** na progi: Jarše—Duplica—Volčji potok—Radomlje—Količevo—Rodica do Jarš se izvede 21. junija. Vodja je ing. Farčnik F.

8. **Plavanje** na 50 m prosto bo v Kamniku ali Domžalah 15. in 31. julija. Vodja je tov. Česnik Jože.

9. Dne 24. ali 30. avgusta je predviden vzpon na **Malo planino** do našega doma. Odhod bo iz Črne. Vodja je tov. Lipovšek Otmar.

10. **Kegljanje** na 100 lučajev (50 polno + 50 čiščenje) bo na kegljišču Induplati v dneh 1., 3. in 5. septembra. Vodja je tov. Andromako D.

Osvojena mesta v posameznih panogah se točkujejo:

1. mesto 100 točk
2. mesto 95 točk
3. mesto 92 točk
4. mesto 90 točk
5. mesto 89 točk

Vsako nadaljnje mesto 1 točko manj.

Pri atletiki dajo osvojena mesta v vseh treh disciplinah eno mesto za skupno točkovanje.

Udeležba na vsaki od treh rekreativnih panog prinese udeleženca 100 točk.

Tekmovalci-ke rojeni pred 1. I. 1945 dobe za vsako leto starosti nad omenjenim datumom po 1 bonificijsko točko v vsaki panogi.

Komisija, ki je pripravila tekmovanje je obenem tudi častno razsodišče. Tajnik komisije je tov. Marovič Vesna.

Prijave za udeležbo na tekmovanju sprejemajo posamezni vod-

je tekmovalnih panog ali tajnik komisije. »Športnik leta« bo prejel prehodni pokal. Razglasitev »športnika leta« DO Induplati bo za naš praznik 17. IX. 1975. Razglasitev »športnika leta« za Partizan Jarše pa bo 27. IX. 1975 združena s piknikom.

SODELAVCI, MLADINA, ČLANI PARTIZANA UDELEŽITE SE TEGA MNOŽIČNEGA TEKMOVANJA V LETU REKREACIJE 1975.

Kegljanje

MALA LIGA

KK »Partizan« Jarše : KK »Javna skladišča« Ljubljana 401 : 348.
Kegljači Partizana Jarše so 13. marca odigrali zadnjo tekmo prvega dela tekmovanja v borbenih partijah. Na domačem igrišču so se srečali z moštvo Javnih skladišč in jih premagali z rezultatom 401 : 348 kegljev. Na tem srečanju je celotno moštvo igralo dobro, saj je bilo praznih metov polovico manj kot na drugih tekmah.

Rezultati I. dela tekmovanja:

KK »Bresta« : KK »Partizan« Jarše	424 : 350 kegljev	— 74 k.
KK »Partizan« Jarše : KK »Sora« Medvode	368 : 398 kegljev	— 30 k.
KK »Lokomotiva« : KK »Partizan« Jarše	473 : 392 kegljev	— 81 k.
KK »Partizan« Jarše : KK »Tivoli« Ljub.	360 : 396 kegljev	— 36 k.
KK »Kolinska« Ljubljana : KK »Partizan« J.	320 : 347 kegljev	+ 27 k.
KK »Partizan« Jarše : KK »Javna skladišča«	401 : 348 kegljev	+ 53 k.

Kljub štirim porazom in le dvema zmagama pa moštvo upa, da bodo rezultati v drugem delu tekmovanja boljši, saj je napredek razviden tudi iz zadnjih rezultatov, ki so odraz dobrega treninga.

Povratnega srečanja z ekipo Bresta iz Cerknice 26. marca ni bilo, ker nasprotnik ni prišel na tekmovanje. Po pravilih kegljaške zveze se neodigrana tekma registrira z rezultatom 100 : 0.

BORBENE IGRE

KK »Partizan« Jarše : KK »Litostroj« Ljubljana 2384 : 2290.

V nadaljevanju spomladanskega dela tekmovanja v mali ligi so kegljači »Partizana« Jarše odigrali povratno tekmo z ekipo Litostroja. Tekmo so odigrali na domačem kegljišču in prepričljivo zmagali, tako da so se odolžili za poraz v jesenskem delu. K dobremu rezultatu je prispevala ekipa kot celota, saj je rezultat 2384 : 2290 dober dokaz lepe igre.

KK »Domžale« I : KK »Partizan« Jarše 2303 : 2298

18. marca je bila ekipa Partizana Jarše v gosteh v Domžalah. Za to srečanje sta se obe ekipi dobro pripravili, vendar sta obe strani razočarali s slabim rezultatom; od 12 igralcev sta samo dva igralca podrla več kot 400 kegljev (Bizjak iz KK Partizana Jarše 414 in Kočar iz Domžal 405). Srečanje so izgubili z minimalno razliko 5 kegljev.

KK »Partizan« Jarše : KK »Slovenija avto« Ljubljana 2472 : 2296

31. marca je prišla v goste Slovenija avta iz Ljubljana. S tem moštvo smo imeli vedno težke tekme, saj je na dveh srečanjih zadnji tekmovalec odločil srečanje. Naša ekipa se je za srečanje dobro pripravila, zato tudi rezultat ni izostal. Prednost domačega kegljišča se je pokazala v tem, da so vsi igralci domačega moštva podrli vsaj 400 kegljev, kar nam ni uspelo doslej še na nobeni tekmi. Tako je ekipa na tem srečanju postavila svoj rekord: 2472 kegljev.

Vsem tekmovalcem želimo še veliko uspehov na tekmovanjih in prijetnih ur razvedrila ob kegljanju ter da bi pridobili še dosti ljubiteljev tega prijetnega športa.

Dane Andromako

Nagradna prvomajska križanka

							☐	VRSTA AVSTRIJSKE MARGARINE	KOŽA POVRHNKA	GOZDNI SADEŽ	PUBŠČAVNIK	TEKSTILNA TOVARNARNA V MARIBORU	DRAG KAMEN	OPREDELJIVOČ	IME HRUŠČOVA	ANGLEŠKO OPORIŠČE NA ARAB. POLOTOKU				
							☐	POLITIKA RASNE DISKRIM.												
							☐	IZRASTKI NA POVRŠINI PRAŽIVALI												
							☐	DEL MOLEKULE				ALKALOID V ČATU FOSFOR								
SESTAVIL: TULIJ BUDAU	TREBUŠNA SLINOVKA	JAJČNIK	NIKOLA TEŠLA	AMERIŠKI ASTRONAVT	GRŠKA ŽRKA	OBSEG JUGOSLOV. LETALSKO PODJETJE		GL. JUNAK SOFOKL. DR. RIŠJE JAJČECE					VITROVNICA SUBOTICA						STALO INDIJSKI EP	
KRISTUSOV SODNIK													REKA V 72 NEHČIJI DON JUAN							
UVENI PARK								☐	REKA V VELIKI BRITANII	JUGOSLOV. SOCIOLOG AKTUN BERILIJ								PO (MATEM. IZR.) ODISEJEVA DOMOVINA		
NATRIJ			NABRUŠEN ANTON VRDOLJAK						ANGLEŠKO M. IME				SKUPINA EKIPA RINSKA BOGIN. LOVA							
REČNE RIBE						MAKARSKA GL. JUNAK SHAKESP. DRAME			KRVNA OSVETA VRSTA POSODE											
OSVEŽILNA PIJAČA								PREDLOG OTOK V JUŽNI ANGLIJI											POLOTOK NA 31. VEHOVNI KRAJ PRI OPATJI	
MEDMET			AMERIŠKO M. IME OS. ZAJNEK					Z. IME MILIAMER											KARLOVAČ. KOŠARKAR. KLUB	
AVSTRIJA		KISIK ZACETEK ABECEDE		PREMAZ AMPEL						FRANČOSKI PLES										
GL. MESTO JUŽNEGA JEMENA						KRVAVA POSK. ODBA				RIŠEVO ŽGANJE									POSREŠEK	

NAGRADNI RAZPIS

Za pravilno rešitev nagradne prvomajske križanke razpisujemo pet nagrad, in sicer:

1. nagrada v znesku 150 din
2. nagrada v znesku 100 din
3. nagrada v znesku 50 din
4. nagrada v znesku 50 din
5. nagrada v znesku 50 din

Rešitve oddajte v zaprti kuverti v kadrovskem sektorju ali v skrinjico pri vratarju do ponedeljka, 28. aprila. Žrebanje bo v torek, 29. aprila, izid pa bo objavljen v majski številki Konoplana.

Rešitev križanke iz prejšnje številke:

Vodoravno: KONTRABAS, OKOLIČANI, METAN, LET, ERIKA, OMO, S, AD, CASINO, ENIGMATIKA, CZ, NA, JEVREJ, JO, VITJAN, NUJA, DEAN, ATOL, T, AMEBA, K, TOBAK, TR, SO, IRIS, URI, ORA, ORATOR, TM, ČLOVEK, BEKIM, FIAT, AVANS, ANT, ASUNCIÓN, LD.

Rešitev rebusa: GOZDARSTVO

Izdaja v 1000 izvodih delovna organizacija INDUPLATI Jarše n. sol. sub. o. Odgovorni urednik Tulij BUDAU. Člani uredniškega odbora: Slavi GERBEC, Marica JERMAN, ing. tože KLESNIK, Cilka MRDZENOVIC, dipl. ing. Branko NOVAK, dipl. ing. Avgust OREHEK, dipl. iur. Ingo PAŠ, dipl. ing. Janez PEZDIR, dipl. ing. Boža POGACNIK, Ivo SESEK, Majda SKRINJAR, ing. Janko UKMAR in ing. Lado ZABUKOVEC. — V uredniškem odboru sodelujejo po službeni dolžnosti: direktor, predsednik sindikalne organizacije, sekretar OO ZK, predsednik mladinske organizacije. — Natisnila Tiskarna LJUBLJANA v Ljubljani.

Konoplana je oproščen plačila prometnega davka z odločbo Sekretariata za informacije SRS (421-1/72 od 8. aprila 1974).